

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 1382/2023
26.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Тамара Јанковић, адвокат из ..., против туженог Дома здравља „Др Душан Савић – Дода“, са седиштем у Беочину, кога заступа Данијела Игњатовић, адвокат у ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4870/22 од 30. новембра 2022. године, у седници одржаној дана 26.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4870/22 од 30. новембра 2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 2474/21 од 22.09.2022. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу исплати по основу накнаде трошкова за исхрану у току рада и по основу накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора, за период од 01.07.2018. године до 30.06.2021. године, износе ближе наведене у изреци пресуде са законском затезном каматом од 21.05.2022. године до исплате и износ обрачунате камате до 20.05.2022. године, као и на име разлике зараде до износа минималне зараде месечне појединачне износе ближе наведене у изреци првостепене пресуде са затезном каматом од 06. у месецу за претходни период. Обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 57.000,00 са затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Гж1 4870/22 од 30. новембра 2022. године, ставом првим изреке, делимично преиначио пресуду Основног суда у Новом Саду П 2474/21 од 22.09.2022. године и одбио захтев тужиоца да му тужена на име накнаде трошкова за исхрану у току рада за период од 01.07.2018. године до 30.06.2021. године исплати износ од 50.641,25 динара, са затезном каматом од 21.05.2022. године до исплате, износ од 11.411,12 динара на име обрачунате затезне камате од доспелости до 20.05.2022. године, као и на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора за

период од 01.07.2018. године до 30.06.2021. године исплати износ од 39.230,31 динар, са затезном каматом од 21.05.2022. године до исплате, и износ од 8.790,86 динара на име обрачунате затезне камате од доспелости до 20.05.2022. године. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка, садржано у пресуди Основног суда у Новом Саду П 2474/21 од 22.09.2022. године и одбијен захтев тужиоца да му тужени накнади трошкове парничног поступка у износу од 57.000,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате и одређено да свака странка сноси своје трошкове. Ставом трећим изреке, у преосталом делу жалба туженог је одбијена и потврђена првостепена пресуда. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом у року од осам дана накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 28.990,20 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио благовремену ревизију у односу на преиначујући део пресуде и одлуку о трошковима поступка, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у спорном периоду био у радном односу код туженог на радном месту ... са коефицијентом за обрачун плате од 8,98. У утуженом периоду тужени је тужиоцу обрачунавао плату тако што је коефицијент радног места тужиоца множио са прописаном основицом за исплату плате (коју утврђује Влада РС), те како је тако утврђена основна плата током спорног периода, за поједине месеце била нижа од минималне зараде, тужени је вршио допуну плате до износа минималне зараде и исплату тужиоцу вршио у висини минималне зараде. Међутим, тужени је пропустио да изврши корекцију до износа минималне зараде за месец август 2018. године у износу од 1.012,20 динара, за месец октобар 2018. у износу од 1.012,20 динара и септембар 2020. године за 1.130,67 динара. Тужени у обрачунским листама за тужиоца није посебно исказивао накнаде на име трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Висина трошкова исхране у току рада и регреса утврђена је преко налаза и мишљења вештака, а на основу најповољнијих критеријума у тренутно важећим Посебним колективним уговорима у Републици Србији за јавна предузећа.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиоца усвојио и тужену обавезао да му исплати предметне накнаде, са припадајућом каматом, јер је закључио да у минималној заради која му је исплаћивана, у утуженом периоду, није садржана накнада трошкова које су предмет овог поступка, а да, у недостатку конкретне регулативе, тужилац може да потражује накнаду у износима према параметрима из упоредно важећег колективног уговора у Републици Србији, који се односе на предузећа која, као и тужена, обављају делатности и послове којима се

обезбеђује остваривање права грађана и задовољавање потреба грађана и организација (јавне службе).

Другостепени суд је делимично преиначио првостепену пресуду тако што је тужбени захтев тужиоца одбио везано за исплату накнаде за топли оброк и регрес, применом одредбе члана 4. став 2. Закона о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 34/01 ... 86/19), којом је прописано да накнада на име регреса и исхране у току рада урачуната у коефицијент радног места, а коефицијенте прописане Уредбом Владе Републике Србије.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Закон о раду у одредби члана 105. став 3. прописује да се под зарадом сматрају сва примања из радног односа осим примања из члана 14, 42. став 3. тачке 4. и 5, члана 118. став 1. тачка 1. – 4, члана 119, члана 120. тачка 1. и члана 158. тог Закона. Према одредби члана 118. став 1. тачке 5. и 6. Закона о раду, запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за исхрану у току рада, ако послодавац ово право није обезбедио на други начин и на регрес за коришћење годишњег одмора, а висина трошкова из става 1. тачка 5. тог члана мора бити изражена у новцу (став 2.).

Посебни колективни уговор за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе из 2015, 2019. и 2020. године који су били у примени у спорном периоду нису предвиђали, право запослених на накнаду наведених трошкова.

Одредбом члана 2. став 2. Закона о раду, прописано је да се његове одредбе примењују и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није друкчије одређено. С обзиром да је тужени јавна служба, то се по оцени Врховног касационог суда на зараде и друга примања запослених код туженог примењује Закон о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС" бр. 34/01, са новелама).

Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01 ... 21/16 и др.) одредбом члана 1, између осталог прописано је да се овим законом уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама који се финансирају из буџета Републике, Аутономне покрајне и јединице локалне самоуправе, а чланом 4. став 2. наведеног закона, прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, а у контексту наведених одредби закона, Врховни касациони суд налази да је тужили износ накнаде за исхрану у току рада и регреса садржан у коефицијенту према коме је тужили исплаћивана плата, у складу са чланом 4. Закона о платама у државним органима и јавним службама, због чега нема право

на накнаду коју потражује постављеним тужбеним захтевом, обрачунатом према параметрима из Општег колективног уговора из 2008. године („Службени гласник РС“ бр. 50/08 и 104/08, Анекс 1. и 2.), а како је то правилно закључио и другостепени суд.

Овакав став произилази из Закључка усвојеног на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 05.07.2022. године, запослени којима се плате исплаћују у висини вредности минималне зараде у јавним службама, као корисницима буџетских средстава, остварују право на накнаду трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора по основу рада, применом коефицијента за обрачун и исплату плата, у ком је садржан додатак на име тих накнада и саставни је део коефицијента за сваког запосленог. Због тога се наводима ревизије тужиље неосновано побија правилност примене материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1, 154. и 165. став 2. Закона парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона парничном поступку.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић